

TEXTILSZEMÉT

A ruhásszekrény ismét megtelt, a nadrág kiment a divatból, a gyapjú pulcsi elkezd bolyhosodni, és a blézer is túl szűk: eljött tehát az idő, hogy levigyük a használtruha konténerbe. TEXTILSZEMÉT

A ruhásszekrény ismét megtelt, a nadrág kiment a divatból, a gyapjú pulcsi elkezd bolyhosodni, és a blézer is túl szűk: eljött tehát az idő, hogy levigyük a használtruha konténerbe. A WDR német közszolgálati műsorszolgáltató riportja a használt ruhák exportja által kiváltott negatív hatásokat elemzi.

Németországban évente körülbelül 700 ezer tonna használt ruhát gyűjtenek össze. Függetlenül a gyűjtés módjától a szelektálatlan ruhák jogilag nézve szemétnek számítanak. Az esetek többségében az árut úgynevezett szelektáló cégeknek adják el Németországban, Belgiumban vagy Hollandiában. Amit tehát eredetileg dologi adománynak szántak, ezáltal pénzadománnyá válik.

A használt ruhák legalább felét nem lehet többé felvenni, így azokat meg kell semmisíteni vagy újra kell hasznosítani. Ennek a 10 százaléka szemét, 20 százalékból törlőrongyot gyártanak, további 20 százalékból pedig szövetszalakat nyernek, amit az autók szigetelésére használnak. A szelektáló cégek által első osztályú árunak minősített ruhadarabok – a teljes mennyiség két százaléka – az országban maradnak, illetve visszakerülnek Németországba; ezek végül second-hand boltok polcain végzik.

A ruhák 48 százalékát exportálják, a legnagyobb részét Afrikába adják el, de Dél-Amerika, Kelet-Európa és az arab országok is a rendszeres vásárlók közé tartoznak. Az eladás nyereséget hoz, amiből finanszírozható a megsemmisítés költségeinek egy jelentős része. Ahhoz tehát, hogy Németország a textilalapú szemetétől megszabaduljon, a használt ruhák nagy részét úgy kell a harmadik országokba küldenie, hogy nyeresége származzon belőle.

Ezt azonban a fogadó országok igencsak megsínylik. Az ottani boltokat elárasztják a kevésbé tartós ruhadarabok, ráadásul ezek sokszor nem is egyeztethetők össze az országok kultúrájával. Ám gazdasági szempontból a következmények sokkal súlyosabbak lehetnek: az import tönkreteheti a hazai textilpiacot, az ebből élő emberek pedig elveszíthetik egzisztenciájukat.

Jó példa erre Bolívia: a 6 millió lakosú országba naponta 15 tonnányi használt ruha érkezik az Egyesült Államokból és Európából. A kilencvenes években létrejött helyi fonal- és ruházati textiliparnak a drasztikusan megemelkedett használtruha-import miatt súlyos veszteségeket kellett elkönyvelnie.

A La Paz-i Külkereskedelmi Intézet aktuális tanulmánya szerint az import évente 20 ezer munkahely elvesztését eredményezi. Ez a szám csak a hivatalos munkaerőpiacra vonatkozik, Bolíviában ugyanis ritkaságszámba mennek a hagyományos munkahelyek. A lakosság nagy része önellátó gazdaságban él, illetve kisvállalkozásokat vezetnek. Kézzel kötött pulóvereiknek és a kisműhelyekben előállított kabátoknak szinte alig van esélyük a piacon, mivel az olcsó árunak számító használt ruhát mindenhol lehet kapni. Mindegy, hogy nadrág, pulóver kabát vagy öltöny: La Pazban utcahosszan találhatók a second-hand boltok. És ezekben nem csak a szegények, hanem a magasabb keresetűek, sőt még a turisták is gyakran megfordulnak - szemfülesek és szerencsések akár saját eladományozott nadrágjukkal is összefuthatnak.